muise sõbrad (1910), *Pöialpoiss* (1914). — Polit.: põllum. kog. — Alal. asuk.: Sillaotsa t. U.-Vändra v.

WELLNER, August, insener. Sünd. 29. III 1884 Vanamõisas Palupera v. Tartum.; vanemad — põllupidajad Adam W. ja Mari (Müller); abielus Katarina Joonin'iga 1922. a-st. — Õppis Otepää klk.-k., hiljemini Puka Kääriku ap. õig. kirikuk. 1895—97, H. Treffner'i gümn. Tartus 1897/98, T. reaalk. 1898—1904, Peterburi teedeinst. 1904—11, mil lõpetas selle I järgu diplomiga. — Koduõp. Voroneži kub. suvekuudel 1905—08; veeteede uurimistöödel Trans-Uuralis 1911—12; Musta-Läänemere veetee projektimistöödel 1912—14 ja Ob-Jenisseil 1914; ehitustöödel läänerindel 1914—16; veeteede uurimistööde juh. Ob-Jenisseil 1916—18, Volga-Donil 1918—20; Narva hüdroelektrijaama uurimis- ja projektimistööde büroo juh. 1921—22; sisevete uurimise büroo juh. ja Tall. tehnikumi dots. 1922. a-st. — Tegev olnud Peterburi E. Ü. S-is, e. ü. s-is „Põhjala", E. Tehnika S-is 1917. a-st; E. komitee asutajaid Moskvas 1920; Põllutöömin-mi juures asuva kesk-veekom. esim. aset., 1930. a-st esim.; E. rahvusl. jõukomitee esim. aset.; Teedemin-mi Inseneride Nõuk. l.; E. Inseneride Üh-gu juh. l. 1931. a-st; tegev Geodeetide Üh-gus; ajakirja „Tee ja Tehnika" tegev toimetaja; „Tehnika Ajakirja" toimetaja 1930. a-st; koostanud Tartu-Viljandi-Pärnu raudtee kava, Tall. Härjapea kollektori ja Pirita-Ülemiste kanali projekti j. m. — Avaldanud teosed: *E. hüdrograafia ülevaade* (1922), *Ülemaal. loodimised* (1923), *Hüdraulika* I—II (1923—24, kivitr.), *Naroovajõe uurimise andmed* (1923), *Narva kose tulevik* (1928), *Kennzeichnende Zahlenwerte einiger Abflussgebiete Estlands* (1928) j. m., toimetanud sisevete kaardi (1924) ja *Sisevete büroo aastaraamatud* 1923—29; peale selle avaldanud artikleid koguteostes ja ajakirjanduses. — Alal. asuk.: Tall.

WELLNER, Harald (varjun.: Harry Vilho, Piibeleht, Boheme j. t.), eelmise vend, ajakirjanik. Sünd. 2. III 1893 Vanamõisas Palupera v. Tartum.; abielus Magda Olander'iga 1921. a-st. — Õppis Otepää ap. õig. kirikuk. 1905—08; valmistas end küpsuseksamile iseõppimise teel; läbi kuulanud ajakirjandusekurs. Peterburis 1918 ja Helsingis 1925. — Mõisavalitseja õpilane, hiljemini mõisavalitseja Ilmjärves 1912—13; „Meie Aastasaja" ja selle järeltulija „Tartu Pvl." toimetuse l. 1913—14; „Estoonia" teatri näitejuhi abi, hiljemini näitejuht Harry Vilho varjun. all 1914—17; „Estoonia" dramaturg 1916—17; „Sakala" toimetaja Viljandis 1917—18; Ajut. Valitsuse peaministri K. Päts'i ülesandel „E. Pvl." toimetaja Petrogradis 1918; kindr. J. Laidoner'i ülesandel viibis liitriikide okup.-vägede staabis Arhangelskis, kus kogus eesti sõjaväelasi E. leegioniks 1918—19; ülemjuh. staabi käskudetäitja ametnik 1919; „V. Maa" päevauudiste osak. toimetaja ja teatriarvustaja 1919. a-st, ühtlasi „Esmaspäeva" esimene toimetaja 1921—22; „Sõnumete" peatoimetaja 1931. a-st. — Olnud E. Draamastuudio S-i asutajaid, esim. ja lektor; kaitseväe kultuur-selgitustöö kurs. lektor 1925—26; E. Ajakirjanikk. Liidu esim. 1927—29; E.-Läti Ajakirjanikk. Liitude büroo esim. 1927—28; E.-Poola ajakirjanikkude liitudevahelise ajut. büroo asutaja 1928. — Avaldanud raamatu *Reporter — ajalehe kaastöö tehnika* (1932); kirjutanud lastenäidendid *Haldjate kelmus* (1914) ja *Metskuningas* (1916, mõlemad käsikirjas „Estoonias" lavastatud); toimetanud J. ja P. Parikas'te pildialbumi *Eesti* (1923) ja *Õitsituled* 1928. — Ameerika ajakirjanduse-büroo esindaja 1919—20; „Svenska Dagbladeti" (1919—29), „Jaunakas Sinase" (1923—28), „Helsingin Sanomate", „Turun Sanomate" (1924. a-st), „Stokholms Tidningen'i" (1929. a-st) kirjasaatja. — Alal. asuk.: Tall.

† 2.3.1970

WELLNER, Kolla, tööstur. Sünd. 2. III 1889 Madise t. Sangaste v. Valgam.; vanemad — talupidajad Mihkel W. ja Ann (Uhrberg); abielus Anna Posanov'iga 1919. a-st. — Õppis Tartu reaalk. kuni 1905. — Töötas Peterburis mitmes šokolaadivabrikus; asutas seal 1913. a. šokolaadivabriku „Renommee", mida täiendas 1917. a. uue vabriku juurdeostuga; 1918. a. võõrandati ettevõte; 1920. a. tuli optandina Eestisse ja asutas koos vend Karl Wellner'iga Tall-sse šokolaadivabriku „Kave", mille omanik ja juh. on 1920. a-st; ehitas uue vabrikuhoone 1923. —